

Зменшується чисельність наявного населення в Україні і, за оцінкою, на 1 вересня 2018р. становить 42234,0 тис. осіб. Упродовж січня–серпня 2018р. чисельність населення зменшилася на 152,4 тис. осіб. Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати впродовж січня–вересня 2018р. збільшилась на 22,0%, або на 520,6 млн. грн. [2].

Аналіз даних Міністерства економічного розвитку і торгівлі України щодо економічного розвитку у розрізі регіонів свідчить про певне зниження рівня економічної безпеки на мезорівні, зокрема: рівень падіння промислового виробництва, зниження рівня сільськогосподарського виробництва, нестабільність капітальних інвестицій, низький рівень прямих іноземних інвестицій, нестабільність рівня зовнішньої торгівлі товарами, зростання споживчих цін [1].

Варто відмітити, що на сьогоднішній день, загрози та проблеми економічної безпеки України набули сталого характеру і зумовлюють недостатній рівень стабільності економіки, а, як наслідок, і відповідно зниження рівня економічної безпеки нашої держави. Для попередження негативних проявів в Україні першочерговим постає питання забезпечення належного рівня економічної безпеки з урахуванням всіх можливих загроз та проблем. Тому завдання усіх суб'єктів національної економіки зараз полягає у створенні надійної комплексної системи заходів протидії загрозам та здатності системи забезпечити виконання цих заходів, гарантувати стабільність розвитку і досягнення цілей цього розвитку.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

БУЙ Т.Г.
Доцент кафедри фінансів НаУКМА,
МЕЛЬНИК А.І.
Студентка 4 р.н. НаУКМА

ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Останнім часом у наукових і управлінських колах точаться дискусії навколо доцільності заміни податку на прибуток податком на виведений капітал (далі — ПнВК). Ідея запровадження цього податку полягає в тому, що він має зменшити відтік капіталу з України та створити умови для зростання інвестицій. Власники бізнесу матимуть можливість реінвестувати зароблений прибуток у підприємство, не сплачуючи податок з цього прибутку [1].

Перевагами податку на виведений капітал є:

1. Можливість розвитку виробництва за рахунок реінвестування у власне підприємство. Бізнесу надається право вирішувати скільки та коли платити до бюджету. Виникає можливість для переоснащення та оновлення основних засобів компаній. Як наслідок – зростання капіталізації компаній, що сприятиме залученню зовнішнього кредитування та інвестицій.

2. Затримка капіталу всередині країни. Передбачається одночасне зменшення відтоку капіталу закордон та притік нових інвестицій за рахунок покращення інвестиційного клімату (більш привабливі умови).

3. Зменшення спекуляцій підприємствами, пов'язаних зі штучним зменшенням податку на прибуток. Оскільки податок на виведений капітал передбачає оподаткування не фінансового, а розподіленого прибутку, то підприємства зможуть показати свій реальний прибуток.

4. Зростання податкових надходжень від податку на виведений капітал на третій рік роботи законопроекту. Хоч в перші роки бюджет недоотримає кошти, проте прогнозується, що подальші надходження від податку на виведений капітал мають перевищити надходження від податку на прибуток і призвести до зростання ВВП.

5. Спрощення податкового адміністрування та полегшення ведення податкового обліку на підприємстві. Це пов'язано з тим, що для нарахування ПнВК необхідно вести облік лише окремих витрат підприємства. Скасування авансових платежів (при веденні обліку ППП) також сприятиме спрощенню податкового обліку.

Впровадження податку на виведений капітал має такі негативні наслідки:

1. Втрата надходжень до державного бюджету в перші роки запровадження нового податку. За різними джерелами втрати бюджету за перші два роки можуть скласти від 20 до 80 млрд. грн. Бюджет недоотримає не тільки за рахунок несплати податку на прибуток підприємствами, але й через відмову від податку на доходи нерезидентів.

2. Можливе зростання ставок інших податків з метою забезпечення збалансованого бюджету. Важливою проблемою після запровадження податку на виведений капітал є пошук нових джерел наповнення державного бюджету.

3. Недотримання міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування. Ведення переговорів з іншими країнами щодо змін умов договорів може дуже затягнутися у часі та створити багато проблем у процесі впровадження нового податку.

4. Спекуляції, пов'язані з відкладанням сплати податку на потім та використанням коштів підприємства в особистих цілях. Так як податок на виведений капітал потрібно сплачувати тільки у разі вилучення капіталу, то недобросовісні платники податків, які мають фінансові проблеми на підприємстві, можуть використати цей механізм для відтермінування сплати податків, прикриваючи свої дії реінвестуванням у власне виробництво. Або ж здійснювати особисті покупки від імені підприємства, тим самим не виводячи дивіденди, які мали б оподатковуватися.

5. Підприємства, які мають накопичені податкові збитки, не зможуть за їх рахунок зменшити суму ПнВК.

Якими б не були численні аргументи за і проти ПнВК, головним мінусом є дефіцит державного бюджету у перші роки після модернізації податкової системи України. До того ж і сам розмір дефіциту є невизначеним – існують різні варіації цієї суми. За підрахунками Міністерства Фінансів України у перший рік впровадження нового податку дохідна частина бюджету зменшиться на 25,9 млрд грн., у другий – на 31 млрд грн. [2].

Такий розмір дефіциту не може бути просто проігнорованим, тому перед впровадженням ПнВК мають бути продумані реалістичні механізми компенсації таких втрат. У найбільш спрощеному варіанті можна сказати, що існує два варіанти покриття дефіциту – збільшення податкових надходжень або зменшення розміру видатків із державного бюджету. Перший варіант недоцільно застосовувати у даній ситуації, адже зменшення податкового навантаження на підприємства за рахунок заміни ППП на ПнВК і одночасне підвищення ставок інших податків в результаті не дасть бажаного ефекту, а лише створить видимість змін. Залишається лише один спосіб – зменшення видатків. Головною проблемою при цьому постає пошук компенсаторів, тобто таких статей видатків, за рахунок яких можна значно зменшити прогнозований дефіцит. Головним аргументом Міжнародного валютного фонду проти впровадження ПнВК є ризики, які створює відсутність компенсаторів.

Зазначимо, що податок на виведений капітал в основному позиціонується як спосіб покращення інвестиційного клімату, проте головною причиною недоотримання бажаного рівня інвестицій в Україні є не структура податкової системи, а такі проблеми, як корупція, несприятливий імідж судової влади, складний та непрозорий процес адміністрування податків.

Список використаних джерел

1. Аналіз регуляторного впливу проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал» [Електронний ресурс] // Погодження законопроекту Державною регуляторною службою України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2017/07/8236_21_07_2017-1.pdf.
2. Сага про податок на виведений капітал [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/11/20/642818/>.
3. Буй Т. Г., Прімерова О. К. Податкове стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 9. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6533>.
4. Лук'яненко, І.Г. Моделювання впливу змін фіскальної політики на економіку України/ І.Г. Лук'яненко// Науковий журнал «Бізнес Інформ», Видавничий дім «Інжек», Харків, № 4.- 2012 . (411) .- С.197-201.